

Veselá škola – církevní základní škola a základní umělecká škola
Soukenická 1088/10, Nové Město, 110 00 Praha 1
IČO: 45246726, telefon: 242 481 656, www.veselaskola.cz

Veselá škola církevní základní škola a základní umělecká škola

**Školní preventivní strategie primární prevence rizikového chování
na období 2024 – 2028**

OBSAH:

OBSAH:	2
ÚVOD	3
1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
PŘEHLED PLATNÝCH PŘEDPISŮ PRO OBLAST RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ	7
2. VÝCHOZÍ SITUACE ŠKOLY S VYUŽITÍM EVALUACE Z PŘEDCHOZÍHO OBDOBÍ	7
STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE	7
VÝCHODISKA, CÍLE A SWOT ANALÝZA	8
Cílová skupina	8
Potřeba strategie	8
PLÁN ROZVOJE PREVENCE	9
SWOT ANALÝZA	9
3. CÍLE PPŠ	10
DLOUHODOBÝ CÍL	10
STŘEDNĚDOBÝ CÍL	10
KRÁTKODOBÝ CÍL:	12
Aktivity vedoucí k naplňování hlavních cílů strategie	12
Vyhodnocení efektivity strategie	13
5: SÍŤ KONTAKTŮ	13
PŘÍLOHY	15
Příloha č. 1 - Přehled kroužků	15
Příloha č. 2 - Vnitřní řád školní družiny a školního klubu	15
Příloha č. 3. – Krizový plán školy	15

ÚVOD

Základním principem preventivní strategie ve Veselé škole je opření se o církevní hodnoty, morální principy, duchovní sdílení a zlaté pravidlo známé z Bible: *Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi.* (Mt 7, 12)

Ve škole je pro nás důležité vytvářet bezpečné prostředí zdravé lidské vzájemnosti. Tímto cílíme na vytváření pospolitosti, do níž patří žáci, veškerý personál školy, včetně rodičů a hostů. Nabízíme žákům přijetí, chápání a ocenění. Snažíme se vést k budování kvalitních vztahů, empatii a vzájemnému porozumění. V mezilidských vztazích může docházet k nepochopením, sporům a těžkostem, proto se snažíme zaměřit na řešení těchto obtíží. Pro některé žáky nemusí být míra ukázněnosti vždy samozřejmostí, proto samotný proces učení a výchovy nesmí být pouze o předávání informací. Chceme žákům pomáhat a učit je zvládat v životě problematické a nelehké situace a vychovávat je v sebevědomé, odpovědné jedince.

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy

Veselá škola – církevní základní škola a základní umělecká škola

Sídlo školy: Soukenická 1088/10, Nové Město, 110 00 Praha 1

Právní forma: Církevní škola, školská právnická osoba

Identifikační číslo školy: 45246726

Škola sdružuje: Základní škola, IZO 045246726

Základní umělecká škola, IZO 108016471

Školní družina, IZO 110001541

Školní klub, IZO 150010052

Školní jídelna-výdejna, IZO 150011628

Email: Info@veselaskola.cz

Webové stránky: <http://www.veselaskola.cz>

Telefon: 242 481 656

Zřizovatel: Arcibiskupství pražské, Hradčanské náměstí 56/16, 119 02 Praha 1

Ředitel školy: Mgr. Martin Jeřábek

Telefon na ředitele: 773 662 016

Veselá škola – církevní základní škola a základní umělecká škola
Soukenická 1088/10, Nové Město, 110 00 Praha 1
IČO: 45246726, telefon: 242 481 656, www.veselaskola.cz

E-mail na ředitele: reditelna@veselaskola.cz

Školního metodika prevence: Bc. Nikol Sobotková, DiS.

Telefon: 723 971 189

E-mail: svecova@veselaskola.cz

Výchovný poradce: Mgr. Markéta Těhníková

Telefon: 776 036 182

E-mail: tehnikova@veselaskola.cz

Školní kaplan: Mgr. Martin J. Klusáček, DiS

E-mail: kaplan@veselaskola.cz

Telefon: 775 088 538

Speciální pedagog: Mgr. Marek Novák

E-mail: novak@veselaskola.cz

Telefon: 723 838 854

Bc. Irena Ulrichová, DiS.

E-mail: ulrichova@veselaskola.cz

Telefon: 731 329 271

Vedoucí asistentů:

Regína Chaničkovská

E-mail: chanickovska@veselaskola.cz

Telefon: 777 221 766

Počet tříd: 9

1.třída: 16

2.třída: 13

3.třída: 14

4.třída: 16

5.třída: 21

6.třída: 18

7.třída: 21

8.třída: 18

9.třída: 13

Celkem: 150 žáků

Počet ped. Pracovníků: 21

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Veselá škola- církevní základní a základní umělecká škola, Soukenická 1088/10, Nové Město, 110 00 Praha 1 se nachází v klidné části města. Je umístěna ve dvou budovách v ulici Soukenická 10 (1. stupeň) a Soukenická 20 (2. stupeň). Ke škole také patří školní pozemek, altán s knihovnou a herna. Škola nemá vlastní spádovou oblast.

Vyučování probíhá podle vzdělávacího programu ŠVP Veselá škola. Veselou školu navštěvují žáci z Prahy a okolních obcí. Škola má školní družinu a školní klub.

Výuka ZŠ i ZUŠ probíhá v 19 učebnách (9 učeben na 1. stupni a 10 na 2. stupni). Mnoho žáků ZŠ pokračuje v odpoledním vyučování v hudebním, literárně-dramatickém a výtvarném oboru v základní umělecké škole.

Prostory budovy 1. stupně jsou moderní, světlé a estetické. Část učeben je vybavena stavitelným nábytkem. Na výzdobě se podílí žáci společně s učiteli. Součástí 2. stupně je i knihovna, kterou využívají učitelé i žáci. Pro pohybové aktivity je k dispozici prostorná herna v suterénu školy.

Škola stojí na principu komunity, což je koncept, který je velmi vítán rodiči. Komunikace s rodiči probíhá díky přímému kontaktu jako jsou třídní schůzky, individuální konzultace, telefonické hovory a elektronická pošta. Škola využívá školský webový informační systém Bakaláři. Ten zahrnuje elektronickou žákovskou knížku, elektronickou třídní knihu a

komunikační platformu. Z našeho pohledu je to kvalitní systém eliminující záškoláctví a další sociálně patologické jevy.

Škola nabízí žákům aktivity k využití volného času. Veselá škola je zároveň škola základní i základní umělecká. Existuje zde pestrá nabídka kroužků, které organizuje přímo škola a zaměstnanci školy. Zprostředkováváme taktéž dětem informace o dalších možnostech využití volného času. Námety žáci získávají během vlastního vyučovacího procesu, nebo mimoškolních aktivit. Veškeré tyto aktivity vnímáme jako prevenci k omezení výskytu rizikového chování žáků.

Veselá škola je školou církevní. Jde o křesťanskou školu pod záštitou Arcibiskupství pražského, které je jejím zřizovatelem. Žáci se tedy mohou svobodně rozvíjet nejen v duševní, tělesné, a sociální oblasti, ale škola dokáže řešit i duchovní potřeby žáků.

Cílem školní preventivní strategie na období 2024 - 2028 je zaměřit se na vzdělávání třídních učitelů v oblasti práce s třídním kolektivem, vzdělávání v oblasti školního klimatu a jeho vyhodnocování. Také zavedení pravidelného anonymního monitoringu týkajícího se výskytu rizikového chování ve škole. Toto může být jednou z možností, jak předcházet a včas zachytit rizikové chování žáků ve škole. Vzdělávání je důležité a přináší škole profesionální přístup, tudíž považujeme důležité investovat nadále do vzdělávání metodika prevence a dalších odborníků školního poradenského pracoviště. V neposlední řadě je pro nás cílem pokračovat v preventivních aktivitách ve spolupráci s KPPP a dalšími organizacemi, a tím vytvářet návazné a smysluplné preventivní aktivity pro žáky. V minulých letech se ukázalo, že důležitým tématem pro školu je zaměření se na prevenci šikanování. Z těchto důvodů bychom chtěli mít zajištěné aktivity pro tuto oblast v prevenci a pokud již tato situace nastane, mít kvalitně vzdělané pedagogy pro včasné zachycení těchto jevů.

Prevenci rizikového chování řeší školní poradenské pracoviště, které se skládá ze školní metodičky prevence, výchovné poradkyně, sociálních pedagogů, školního kaplana, vedoucí asistentů a vedení školy. Škola vytváří školní preventivní strategii jako základní nástroj prevence. Jde o dlouhodobý, komplexní preventivní program. Tento program vychází z časových, personálních a finančních možností zaměřených na nejvyšší efektivitu. Strategie je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována. Je přizpůsobena struktuře školy, populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí a respektuje rozdíly ve školním prostředí.

Pro školu je tvorba školní preventivní strategie závazná a podléhá kontrole ČŠI. Škola zpracovává každoročně „Preventivní program školy“, který vychází z této strategie a je průběžně plněn a vyhodnocován prostřednictvím on-line systému SEPA. Ve výroční zprávě je vyhodnoceno řešení rizikového chování ve škole, sleduje se účinnost, průběh a efektivita jednotlivých aktivit.

PŘEHLED PLATNÝCH PŘEDPISŮ PRO OBLAST RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Strategie

- Strategie primární prevence MŠMT <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/prevence>

Zákony

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon)
- Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů č. 563/ 2004 Sb.

Metodické pokyny

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (č.197/2016 Sb. novelizující vyhláška č. 72/2005 Sb.)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MŠMT- 21149/2016).

Vnitřní směrnice

- Školní řád
- Školní vzdělávací program
- Školní preventivní strategie rizikového chování
- Školní řád ZUŠ
- Vnitřní řád školní družiny
- Vnitřní řád školního klubu
- Vnitřní řád školní jídelny - výdejny
- Organizační řád školy

2. VÝCHOZÍ SITUACE ŠKOLY S VYUŽITÍM EVALUACE Z PŘEDCHOZÍHO OBDOBÍ

STRUČNÁ ANALÝZA SITUACE

Školní poradenské pracoviště se zabývalo v období 2021 – 2023 nejčastěji těmito jevy: vztahovými konflikty (mezi spolužáky, kamarády, ve třídě, v rodině, s učiteli, asistenty, či k sobě samému), šikanou, kyberšikanou, projevy agrese, záškoláctvím, sebepoškozováním, netolismem, užíváním návykových látek, syndromem CAN, potížemi s učením, následky traumatu, poruchami spánku, projevy rasismu, problémovými situacemi týkajícími se žáků s PAS, sexuálně rizikovým chováním a transgender problematikou.

Postupy pracovníků školy při výskytu rizikového chování jsou popsány v krizových plánech, které jsou k dispozici ve sborovně. Nicméně, ne vždy jsou tyto postupy důsledně dodržovány. Škola také čelí výzvám spojeným s vyšším počtem žáků se specifickými poruchami učení (SPU) a s žáky s OMJ (odlišným mateřským jazykem), kteří často přišli do ČR v důsledku válečného konfliktu. Tyto okolnosti často vyžadují souběžné řešení několika různých problémů.

Každá třída má žáky s rizikovým chováním a žáky se SPU, kteří potřebují intenzivnější podporu. Z tohoto důvodu je v každé třídě (kromě 9. ročníku) přítomen asistent pedagoga. Již třetím rokem probíhají pravidelné preventivní programy, které jsou zaměřené na sebepoznání, vztahy v kolektivu a další specifická témata dle aktuální potřeby. Také probíhá vzdělávání pedagogů v oblasti práce s třídními kolektivy, vedení třídnických hodin, řešení šikany, práci s dynamikou skupiny a rovněž se nabízí možnost supervizí. Škola zavedla také pravidelné supervize přímo na půdě školy.

V uplynulých letech škola investovala nemalé prostředky do selektivní prevence a sociometrických šetření. Pedagogové jsou na poradách pravidelně informováni o aktuálních postupech a metodických pokynech. ŠPP má pravidelné setkávání a spolupracuje s ŠPZ. Na základě inspekční zprávy bylo škole doporučeno, aby se více zaměřila na zlepšování klimatu ve třídních kolektivech, což je klíčový prvek celé prevence. Bohužel, kvůli neustálým incidentům, konfliktům a potížím však ŠPP nemá dostatečnou kapacitu na poskytování větší podpory v této oblasti.

VÝCHODISKA, CÍLE A SWOT ANALÝZA

Cílová skupina

Cílovou skupinu tvoří primárně děti, mládež a pedagogové, sekundárně rodiče dětí a veřejnost. Strategie je zaměřena na všechny žáky ročníků základní školy s přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a některými typy specifických vývojových poruch chování. U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým. Intenzivní vzdělávací aktivity jsou směřovány k pracovníkům školního poradenského pracoviště. Do systému informování jsou zapojeni všichni rodiče. Zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů tříd, kde se vyskytly negativní jevy, např. šikana

Potřeba strategie

Prioritou školy je žák a jeho pocit bezpečí a úspěšnosti. Škola rodičům pomáhá v rozvoji dítěte jeho vzděláváním a socializací ve skupině dětí, avšak nepřijímá odpovědnost za výchovu ke zdravému životnímu stylu. Prevence založená ve společnosti předpokládá řadu spolupracujících složek. Vedle rodiny a školy jsou to orgány sociálně právní ochrany dětí, zdravotnická zařízení, místní samosprávy, poradenské instituce ve školství, policie, kulturní střediska, zájmové organizace apod. Školní preventivní strategie primární prevence rizikového chování shrnuje postupy vedoucí ke spolupráci rodiny a školy při zajišťování zdravého rozvoje dítěte. Škola vytváří školní preventivní strategii jako základní nástroj prevence. Jde o dlouhodobý, komplexní preventivní program. Tento program vychází z časových, personálních a finančních možností zaměřených na nejvyšší efektivitu.

PLÁN ROZVOJE PREVENCE

Škola dle svých plánů začala pracovat v systému SEPA, kde již eviduje každoroční preventivní plány. Potřebu vnímá právě v oblasti vzdělávání učitelů, zavedení pravidelného mapování třídních kolektivů, navazování jednotlivých preventivních aktivit pro žáky a vytvoření kvalitní dlouhodobé prevence v oblasti rizikového chování.

SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Vzájemné poznání vzhledem k úzké spolupráci žáků a vyučujících v malé škole- Společné aktivity prvního a druhého stupně, celé školy a ZUŠ- Naplněný program školních aktivit- Školní klub a družina- Pravidelné školní akce- Ustálení třídních učitelů na prvním stupni a vzájemná podpora- Širší poradenské pracoviště a pravidelné porady- Duchovní přesah, pravidelné mše, ranní zpívání, komunitní práce- Aktivní spolupráce a komunikace s rodiči- Komunikace přes sociální sítě a prezentace školy- Vysoká nabídka uměleckých aktivit v ZUŠ, kroužcích	<ul style="list-style-type: none">- Slabá poptávka vzdělávání ze strany školy směrem od pedagogických pracovníků- Vysoký počet cizinců ve škole a jazyková bariéra u některých žáků- Mnoho žáků se specifickými poruchami učení- Absence školního psychologa- Velké rozdíly mezi žáky ve vědomostních disciplínách, sociální a emoční vyspělosti- Personální zajištění (fluktuační asistentů pedagoga)- Chybějící postupy a vymezení kompetencí u odborných pracovníků školy

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">- Pastorační tým a školní kaplan- Aktivní vedení školy a otevřenost novým výzvám a projektům- Vzájemná podpora zaměstnanců- Společné zájmy pedagogického sboru a jeho soudružnost- Zavedení třídnických hodin a pobytů s žáky jako možnost vzájemného růstu- Možnosti rozvoje školy a plánování- Rozvíjející se vzájemné vztahy s okolím- Sestavení poradenského týmu a nastavení spolupráce s pedagogy	<ul style="list-style-type: none">- Neúcta a vandalismus ze strany některých žáků, chybějící hodnoty a způsoby slušného chování ze strany žáků s projevy rizikového chování- Zavádění metodických postupů započato v nedávné době- Podcenění smyslu adaptačních kurzů- Nízká zastupitelnost pedagogických pracovníků- Nedostatečné metodické ukotvení školy a jednotný postup pedagogů v případě řešení potíží žáků s rizikovým chováním

3. CÍLE PPŠ

DLOUHODOBÝ CÍL

1. Vybudovat systém pravidelné prevence rizikového chování a podporovat zdravý životní styl.
2. Poskytovat a rozšiřovat dostatečnou nabídku a možnosti vhodného trávení volného času.
3. Zaměřit se na vytváření kvalitních vztahů mezi žáky i pedagogy, vytváření pozitivního klimatu ve škole, zvládnutí stresových situací, řešení konfliktů.
4. Zapojení žáků do školních a mimoškolních aktivit tak, aby sami dokázali sledovat dění ve škole, snažili se potlačit nepříznivé vlivy a řešili problémové situace.
5. Výchova k odpovědnosti, samostatnosti, rozvoji etického a právního vědomí a způsobů chování, sebepoznávání, získávání sebedůvěry, zlepšování komunikačních dovedností, kritického myšlení.
6. Sledovat dění ve škole, všimnout si vztahů mezi žáky, zaměřit se na problematické oblasti.

STŘEDNĚDOBÝ CÍL

1.
 - Řešení rizikového chování a aktualizace dle platných norem a současných problémů.
- 2.

- Volnočasové aktivity, udržení a rozšiřování nabídky. (kroužky, ZUŠ, Vnitřní řád školní družiny a školního klubu)
 - Tematické výlety zaměřené na zdravý životní styl, každá třída 1x za pololetí.
- 3.
- Pravidelné školské porady (min. 2x/pololetí) s nabídkou dalšího vzdělávání pro pedagogy.
 - Začlenění prevence v rámci běžných předmětů
 - Komunitní práce s kolektivem třídy, třídnické hodiny.
 - Pokračování ve spolupráci s rodiči – pravidelný kontakt s třídním učitelem, zavedení tripartit v rámci třídních schůzek, pořádané akce a podílení se školy na akcích. (Zažít město jinak, trhy, Mše svaté, Dny otevřených dveří VŠ, vystoupení školy).
 - Mapování třídních vztahů pomocí dostupných metod.
 - Možnost využít selektivní prevence u vybraných tříd. (Grantové výzvy)
 - Zavedení preventivních programů i pro práci s nejmenšími – preventivní programy pro 1.-3. ročník alespoň 1x za rok, tematicky zaměřené na dodržování pravidel, péče o vztahy ve třídě, zvládání emocí (např. projekt Dobronauti)
- 4.
- Předávání kompetencí žákům – funkce ve třídě.
- 5.
- Výběr kvalitních učebnic a nabídka literatury pro předměty esteticko-výchovné oblasti a dalších předmětů.
 - Zapojení preventivních témat dle vzdělávacích metodik v konkrétních předmětech v ŠVP, systém provázanosti v jednotlivých ročnících.
 - Témata odpovědnosti, pozitivních hodnot a sebepéče i do ranního zpívání.
 - Sebepoznávání v rámci předmětů prvouka, občanská výchova, osobnostní výchova, výchova ke zdraví, příprava na volbu povolání.
- 6.
- Vytvoření poradenského týmu (psycholog, výchovný poradce, metodik, kaplan, speciální pedagog), pravidelné schůzky poradenského pracoviště, sdílení poznatků, vzdělávání, spolupráce s dalšími subjekty: Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna, Pernerova 427/8, 186 00 Praha, Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1,2,4, MČ – Praha 1 - OSPOD Prahy 1, ÚMČ Praha 1, Vodičkova 681/18, 115 68 Praha 1 a dalšími organizacemi.
 - Zavedení poradenské pomoci rodičům a žákům. (možnosti konzultačních hodin, zveřejnění kontaktů na webových stránkách, prezentace možností, letáčky, anonymní poradna)

KRÁTKODOBÝ CÍL:

Krátkodobým cílem pro školní rok 2024/2025 je:

- Pokračovat v dosavadních volnočasových aktivitách pro žáky, aktivitách pro rodiče a žáky, spolupracovat se ZUŠ na společných programech pro veřejnost. *Výstupy: zveřejnění seznamu kroužků na webových stránkách, plán programů se ZUŠ*
- Pokračovat v plánování specifické školské primární prevenci rizikového chování. *Výstup: Žádost o grant MHMP, Projekt Posilování pozitivních životních hodnot a postojů, realizace programu, evaluace projektu a na základě hodnocení se zaměřit na specifické programy*
- Nabídnout vzdělávání učitelům v oblasti třídnických hodin, vzdělávání a supervizních setkání. *Výstup: Žádost o grant v oblasti vzdělávání třídních učitelů dle jejich potřeb, povinná vzdělávání, nabídka supervizních setkání pro učitele, evaluace projektu.*
- Mít možnost využít selektivní prevenci a zajistit její financování. *(Výstup: žádost o grant, zajištění financí na selektivní prevenci, doporučení do tříd, zpětná vazba třídního učitele)*
- Zajistit adaptační kurzy pro žáky šesté třídy. *(Výstup: grantová výzva, příprava, uskutečnění, evaluace.)*
- Evidence a práce v SEPA *(Přenesení dat a informací do systému SEPA, výstup: fungování v systému, výstupy a evaluace)*
- Ověřit nastavené fungování poradenského pracoviště, navázat spolupráci s rodiči, žáky a pedagogy při podílení se na ŠPP. *(Výstup: dotazník, rozhovory, hodnocení)*
- Zefektivnění předávání informací mezi ŠPP a pedagogy *(zavedení deníků asistentů, pravidelné porady, vymezení kompetencí – viz. Dokument zefektivnění ŠPP, průběžné vyhodnocení)*

Aktivity vedoucí k naplňování hlavních cílů strategie:

- Vzdělávání pedagogických pracovníků
 - v metodikách preventivní výchovy
 - v technikách pedagogické preventivní práce
 - nácviky praktických psychologických a sociálně psychologických dovedností
 - techniky rozvíjení osobnosti
 - metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky
 - řešení problémových situací
- Aktivity pedagogů

- zavádění oblastí preventivní výchovy do výuky a výchovy ke zdraví
- spolupráce s rodiči, osvětová činnost pro rodiče
 - Aktivity školního poradenského pracoviště
- vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí a mládeže
- průběžný monitoring konkrétních podmínek a situace ve škole z hlediska rizik výskytu rizikového chování
- uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených žáků

Vyhodnocení efektivnosti strategie

Školní metodik prevence zpracovává zařazování a plnění školní preventivní strategie v rámci vyhodnocení minimálního preventivního programu na konci každého školního roku. Výsledky jsou předávány řediteli školy a metodikovi prevence v Křesťanské psychologicko-pedagogické poradně a v Pedagogicko-psychologické poradně pro Prahu 1,2, 4. V průběhu školního roku je realizován anonymní průzkum monitorující emoční ladění žáků a jejich vztah ke škole, třídě, spolužákům, učitelskému sboru atd. Závěry jsou diskutovány s pracovníky školy. Pracovníci školního poradenského pracoviště konzultují efektivnost naplňování strategie, realizaci aktivit, naplňování minimálního preventivního programu v průběhu pravidelných setkání. Školní metodik prevence zpracuje na konci monitorovacího období (2024 – 2028) vyhodnocení efektivnosti školní preventivní strategie primární prevence rizikového chování.

5: SÍŤ KONTAKTŮ

OSPOD Praha 1: Mgr. Hana Vitnerová (hana.vitnerova@praha1.cz), 221 097 353

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna: poradna@kppp.cz, 222 322 624

PPP 124 – psycholog + PPP 124 – metodik prevence: Mgr. Ivana Daňová Jurčová, DiS.
idanova@ppppraha.cz, 267 997 011

Policie: Benediktská 692 11000 Praha +420 974 889 210

Pro OMJ: [Podpora příležitostí ve vzdělávání | META, o.p.s.](#)

Poradna pro integraci: [Poradna pro integraci – Poradna pro integraci je nezisková organizace, která podporuje integraci cizinců v České republice. Nabízíme bezplatné sociální a právní poradenství, kurzy češtiny, podporujeme multikulturalitu.](#)

Pro děti a mládež: [Lata - programy pro mládež a rodinu, z.ú.](#)

Drogy: <https://www.dropin.cz/>

PAS: [Národní ústav pro autismus, z.ú. - Nautis](#)

Duševní onemocnění: www.nudz.cz — [Národní ústav duševního zdraví](#)

Linka pro rodinu a školu - 116 000

CAN - Centrum Locika - <https://www.centrumlocika.cz/kontakt> - Poradenství (není krizová linka) [601 500 196](tel:601500196)

Dětské krizové centrum - <https://www.ditekrize.cz/kontakt/> - **pevná linka:** [241 484 149](tel:241484149) ; mobil: [777 715 215](tel:777715215) ; rizika kyberprostoru: [778 510 510](tel:778510510)

Poradenská linka pro pedagogy: telefon: 841 220 220 nebo 777 711 439

Linka první psychické pomoci: 116 123 (nonstop, zdarma), online chat

Linka bezpečí (podpora pro děti): 116 111 (nonstop, zdarma), online chat

Linka pro rodinu a školu: 116 000 (nonstop, zdarma), online chat

Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí: 116 006 (nonstop, zdarma)

Linka důvěry CSS Praha: 222 580 697 (nonstop), online chat

Linka dětského krizového centra: 241 484 149 a 777 715 215 (nonstop), online chat

Modrá linka: 549 241 010 (denně 9-21), online chat

Toxikologické informační středisko (TIS): 224 91 92 93, 224 91 54 02

Zdravotnická záchranná služba: 155

Policie ČR: 158

Rychlá zdravotnická pomoc a rychlá lékařská pomoc: 155

Rodičovská linka – pro všechny dospělé, kteří mají starost o děti, telefon 606 021 021.

Šíkana: www.e-bezpeci.cz www.internethelpline.cz

www.minimalizacesikany.cz

Terapie:

www.terap.io

www.delamcomuzu.cz

Terapeutická linka Sluchátko: 212 812 540 (zdarma), <https://www.linkasluchatko.cz/>

<https://nepanikar.eu/terapie/>

<https://hedepy.cz/>

Praha 1 – sociální služby:

[KATALOG-PRAHA-1-2022.pdf](#)

Zpracovala: Bc. Nikol Sobotková, DiS.

Školní metodik prevence, 2024.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 - Přehled kroužků

[Zájemové kroužky \(veselaskola.cz\)](http://www.veselaskola.cz)

Příloha č. 2 - Vnitřní řád školní družiny a školního klubu

[vnitřní řád školní družiny](#)

[vnitřní řád školního klubu](#)

Příloha č. 3. – Krizový plán školy

Krizový plán Veselé školy 2024/2025

Obsah

1. Žák je v ohrožení života (zranění, zmatené chování, ztráta vědomí)
2. Podezření na požití alkoholu nebo návykových látek u žáka
3. 3.A Fyzický nebo slovní útok na žáka
3.B Zaměstnanec je svědkem kybernetického útoku na žáka
4. Nález legálních drog (alkohol, cigarety, léky) u žáka
5. Vlastnictví ilegálních drog u žáka (marihuana, TRIP, podezřelá látka)
6. Distribuce nelegální drogy žákem
7. Nález drog nebo vybavení k jejich užívání v areálu školy
8. Žák se svěří s užíváním drog – První pomoc při otravě!
9. Brutální skupinové násilí (školní lynčování)

10. Afekt žáka s poruchou chování
11. Řešení šikany
12. Krádeže a vandalismus
13. Aktivní útočník ve škole
14. Nevhodné chování žáků při vyučování znemožňující vzdělávání ostatních
15. Záškoláctví
16. Rizikové sexuální chování, homofobie
17. Rasismus, extremismus, xenofobie, antisemitismus
18. Spektrum poruch příjmu potravy, sebepoškozování
19. Syndrom týraného dítěte – CAN, domácí násilí
20. Psychická krize, duševní onemocnění žáka
21. Hazardní hraní, netolismus
22. Příslušnost k subkulturám, náboženská hnutí
23. Řešení v případě úmrtí žáka školy
24. Sebevražedné jednání

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

Ředitel školy: Mgr. Martin Jeřábek

Telefon na ředitele: 773 662 016

E-mail na ředitele: reditelna@veselaskola.cz

Školních metodik prevence: Bc. Nikol Sobotková, DiS.

Telefon: 723 971 189

E-mail: svecova@veselaskola.cz

Výchovný poradce: Mgr. Markéta Těhníková

Veselá škola – církevní základní škola a základní umělecká škola
Soukenická 1088/10, Nové Město, 110 00 Praha 1
IČO: 45246726, telefon: 242 481 656, www.veselaskola.cz

Telefon: 776 036 182

E-mail: tehnikova@veselaskola.cz

Školní kaplan: Mgr. Martin J. Klusáček, DiS

E-mail: kaplan@veselaskola.cz

Telefon: 775 088 538

Speciální pedagog: Mgr. Marek Novák

E-mail: novak@veselaskola.cz

Telefon: 723 838 854

Bc. Irena Ulrichová, DiS.

E-mail: ulrichova@veselaskola.cz

Telefon: 731 329 271

Vedoucí asistentů:

Regína Chaničkovská

E-mail: chanickovska@veselaskola.cz

Telefon: 777 221 766

Obecný postup při podezření na rizikové chování

- Prvotně vše řeší třídní učitel ve spolupráci s pedagogy, kteří mají informace o situaci. Přesto TU informuje členy školního poradenského pracoviště a vedení školy.
- Všechna jednání jsou vedena ve spolupráci dvou pedagogů, je zapsán a uložen zápis z jednání.
- Pokud je situace závažnější, vstupují do řešení pracovníci ŠPP (dle případu), popřípadě vedení školy.

- Dle závažnosti jsou informace poskytovány dalším institucím (OSPOD, PČR, SVP apod.)

1. Žák je v ohrožení života (zranění, zmatené chování, ztráta vědomí)

- zaměstnanec školy, který je přítomen této situaci nebo je informován jiným žákem, neprodleně poskytne první pomoc /viz níže/

- informuje vedení školy
- zavolá rychlou záchrannou službu 155
- vedení školy bude informovat zákonné zástupce žáka

2. Podezření na požití alkoholu nebo návykových látek u žáka

zaměstnanec informuje vedení školy

- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka
- vedení školy se zákonnými zástupci dohodne další postup

a) pro žáka si neprodleně přijdou do školy

b) pokud zákonní zástupci nemohou přijít, vedení školy zajistí žákovi lékařské ošetření či kontaktuje OSPOD

3.A Fyzický nebo slovní útok na žáka

- zaměstnanec vhodným způsobem zasáhne a zajistí ochranu oběti
- zaměstnanec informuje vedení školy
- vedení školy bude informovat zákonné zástupce pachatelů i oběti o situaci
- vedení školy provede jednání se zákonnými zástupci žáků, ze kterého se vyhotoví písemný zápis podepsaný všemi přítomnými
- školní metodik prevence zajistí intervenční program pro třídní kolektiv

/PROBLEMATIKA OPAKOVANÉHO UBLIŽOVÁNÍ-ŠIKANY-JE ŘEŠENA ZVLÁŠŤ/

3.B. Zaměstnanec je svědkem kybernetického útoku na žáka:

- zaměstnanec zjistí, jaká je situace a vhodným způsobem zasáhne
- prioritou je zajištění ochrany oběti
- v případě zjištění jakékoli formy kyberšikany, zaměstnanec informuje vedení školy
 - posléze je nezbytné kontaktovat Policii ČR a sdělit jim informace týkající se kybernetického útoku na žáka
- vedení školy bude informovat zákonné zástupce oběti o situaci, případně zákonné zástupce pachatelů
- vzhledem k zákazu používání mobilních telefonů ve škole, bude žák (pachatel) přiměřeně potrestán
- školní metodik prevence dále sleduje situaci ve třídě oběti, případně vytvoří společně intervenční program

4. Nález legálních drog (alkohol, cigarety, léky) u žáka

- při přistižení žáka je nutné mu v další konzumaci zabránit
- zaměstnanec informuje metodika prevence, ten věc řeší s ředitelem školy
- žák sám uloží na vyzvání alkohol nebo cigarety v ředitelně školy za přítomnosti dvou svědků
- v případě, že je žák ohrožen na zdraví a životě, zaměstnanec okamžitě volá záchranou službu
- pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl
- v případě jeho nedostupnosti vyrozumí škola OSPOD, může požadovat pomoc
 - vedení školy informuje zákonné zástupce žáka i v případě, že je žák schopen vyučování a vyzve je k převzetí nalezené látky
 - vedení školy provede šetření a o daném šetření informuje zákonné zástupce žáka, může informovat o možnostech odborné pomoci

5. Vlastnictví ilegálních drog u žáka (marihuana, TRIP, jiná podezřelá látka)

zaměstnanec informuje vedení školy a metodika prevence

- žák sám uloží na vyzvání podezřelou látku za přítomnosti 2 svědků do obálky se záznamem o situaci, tato obálka se uschová do ředitelny školy
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka

- vedení školy událost oznámí Policii ČR a oddělení sociálně právní ochrany
- vedení školy provede šetření a zápis o události

6. Distribuce nelegální drogy žákem

- nikdy mu zaměstnanec neodebere látku, zajistí jeho izolaci od ostatních dětí, zavede jej do ředitelny, kde je pod dohledem /nesmí se provádět osobní prohlídka ani prohlídka věcí, to je v kompetenci policie/
- vedení školy zavolá Policii ČR
- vedení školy provede záznam o případu, vyrozumí orgán sociálně právní ochrany dětí
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka.

7. Nález drog nebo vybavení k jejich užívání v areálu školy

- zaměstnanec zajistí bezpečné uložení drogy nebo vybavení
- zaměstnanec informuje vedení školy
- vedení školy kontaktuje Policii ČR a předá jí nález
- vedení školy provede záznam o případu
- v případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se látka přivolanému lékaři

8. Žák se svěřil s užíváním drog

- Zaměstnanec informuje metodika prevence, který rozhodne o dalším postupu (informace rodičům, OSPOD, vedení školy).

První pomoc při otravě alkoholem nebo drogami

-Okamžitě přivolat lékaře! Odkládat přivolání pomoci by mohlo vážně ohrozit zdraví nebo i život postiženého. Nepodávejte nic, co obsahuje alkohol, černou kávu ani mléko! Co dělat, než přijde lékař?

1. Při vědomí a došlo-li k otravě ústy: podat větší množství vody a vyvolat stlačením kořene jazyka zvracení. Ošetřit možná zranění, zajistit nepřetržitý dohled, zabránit prochlazení.

2. Při vědomí a došlo-li k otravě nitrožilní cestou nebo vdechnutím: zvracení nemá smysl vyvolávat. Ošetřit možná zranění a zajistit dohled – hrozí riziko nesmyslného a nebezpečného jednání postiženého. Zabránit prochladnutí.

3. V bezvědomí: nepodávat nic ústy, nesnažit se vyvolat zvracení – nebezpečí vdechnutí zvratků! Uvést do stabilizované polohy na bok, aby nezapadl jazyk. Ošetřit možná zranění, zajistit nepřetržitý dohled, zabránit prochladnutí. Při zástavě dechu uvolnit dýchací cesty a provést umělé dýchání. Při srdeční zástavě je nutné aplikovat resuscitaci

9. Brutální skupinové násilí (školní lynčování)

1. Okamžitá ochrana oběti.
2. Spolupráce pedagogů na vyšetření situace.
3. Rozdělení agresorů.
4. Pokračující pomoc oběti.
5. Informování policie.
6. Dokončení vyšetřování a potrestání viníků.

10. Afekt žáka s poruchou chování

- Verbální agrese

- Pošlete pro pomoc, abyste mohli oddělit žáka od třídy
 - Počkejte, až se dítě zklidní, povzbuďte ho a pomozte mu, aby zhluboka dýchal
 - Řekněte mu, že budete mluvit i s ostatními zúčastněnými žáky, nejdříve že však chcete pomoci jemu
- Povzbuďte žáka, aby popsal, co si myslí, že udělal špatně
- Pomozte žákovi, aby řekl, co měl správně udělat
- Naznačte žákovi (neříkejte mu to přímo), jak by mohl záchvatu předcházet
- Řekněte mu, co vy uděláte pro řešení situace
- Vraťte se k tomu, co žák řekl o svém chování
- Ujistěte ho, že víte o jeho dobrých vlastnostech (poukázat)

- Přiveďte žáka zpátky do třídy

Fyzická agrese

- Pošlete pro pomoc
- Oddělte žáka od ostatních
- Pokud jste schopni zasáhnout, nezapomínejte, že cílem je: - zabránit žákovi, aby si ublížil
 - zabránit, aby ublížil ostatním
 - zabránit zničení majetku
- Pamatujte, že:
 - smíte dítě za takových okolností omezit
 - měli byste použít přiměřenou sílu
 - měli byste se snažit žákovi neublížit
 - nesmíte žáka napadnout

Odpovědnost zaměstnanců školy:

- pokud je ve třídě, kde dojde k afektu učitel spolu s asistentem – přebírá odpovědnost a kontrolu nad žákem samotným – asistent, výchovný poradce, metodik prevence, v krajním případě vedení školy
- v případě, že situaci samotný asistent nebude schopen zvládnout, informuje vedení školy
- pokud se jedná o akutní stav u dítěte, kdy se nedaří žáka zklidnit a žák je nebezpečný sobě nebo okolí, či ničí školní majetek – je nutné volat záchranku
- v případě, že odváží dítě hospitalizovat do nemocnice – zjistit od lékaře, kam přesně dítě odvázejí + okamžitě informovat zákonné zástupce žáka.
- o každém afektu je nezbytně nutné prokazatelně informovat zákonného zástupce žáka (zajistí třídní učitel případně zaměstnanec, který ve chvíli afektu byl zodpovědný za žáka)

Prevence ➤

Vyhnete se nežádoucím incidentům a nevykazujte děti ze třídy.

- o potřebách obzvláště obtížných žáků uvažujte už před začátkem hodiny
- připravte se na to, jak těmto potřebám vyhovíte (ne jak jim zamezíte)

- promyslete alternativní vedlejší postupy, které vám pomůžou udržet kontrolu nad situací ➤ Vyhněte se výbušným reakcím dítěte
- na začátku hodiny vysvětlíte plán hodiny
- nikdy žáka veřejně nekritizujte
- buďte důslední při dodržování pravidel a postupů s tím, že vy budete určovat, co kdy, které dítě potřebuje ➤ vyhněte se ztrátě autority
- iniciativa by měla být na vaší straně (dřív, než krizová situace nastane)
- mluvejte tiše a rozhodně (bez výhrůžek a lichotek) – pokud to nepomůže, začněte něco dělat s celou třídou (abyste se stále neopakovali)
- nikdy před dětmi nemluvte o potížích, které se třídou máte ➤ vyhněte se neposlušnosti a konfrontaci ze strany žáků
- posilujte ve třídě pocit sounáležitosti (společné výlety, tematické vycházky, třídní akce, třídnické hodiny)

11. Řešení šikany

Samostatně řešeno v dokumentu ****Krizový plán pro řešení šikany****.

1. Obecně: **Prvotní informace**¹ – zápis prvotní informace. Kdo, co, komu, kdy, jak často.. (prvotní informace, domněnka, kterou je třeba ověřit – získáváme od rodičů, obětí, učitelů aj.) - zapisuje jakýkoliv pracovník, ke kterému se informace dostane.
2. **Šetření (řeší ŠPP)**
 - a) vymyslet strategii, jak se dostat k soukromému rozhovoru se žáky, kteří by mohli něco dalšího sdělit
 - b) vyhradit si dva dny (volat si žáky z hodin), snažit se, aby si nepředávali informace mezi sebou a soustavně vést rozhovory - cílem je zjistit: kdo je obětí, popřípadě kolik je obětí, kdo je agresorem, popřípadě kolik je agresorů, kdo z nich je iniciátor, kdo se aktivní účastní, co, kdy, kde a jak dělali agresori konkrétním obětím, jak dlouho šikanování trvá, kdo to viděl²

¹ [VZOR PROTOKOL ŠETŘENÍ ŠIKANA.doc - Dokumenty Google](#)

² *Vždy první mluvíme s možnými svědky, poté s obětmi (velmi citlivě), poté s těmi, kteří spolupracují s agresory a v závěru usvědčíme agresory. Lze hovořit s některými žáky i opakovaně, doptávat se, ověřovat informace (pozor na agresory). Šetření se zapisuje na tzv. šmíráky do protokolu ve složce šikana vždy jen zjištěné informace.*

Rozhovor s informátory – rodiče, kamarád, samotná oběť. Zaručíme důvěrnost zdroje informací – ubezpečíme, že situaci budeme řešit, ale nesdělíme, kdo informaci podal.

Rozhovor s obětí – zápis (nikdy neprovádět rozhovor zároveň s obětí a agresorem či před třídním kolektivem!!!) Vytipování svědků; Kdo je tvůj kamarád? (reflexe vztahů k ostatním dětem ve třídě, citlivě)

Individuální rozhovor se svědky (rodiče obětí, spolužáci, kamarádi, ale i děti samy). S každým svědkem promluvíme samostatně. Jejich výpovědi zapíšeme a porovnáme. V případě, že se některé výpovědi rozcházejí, můžeme použít metodu konfrontace dvou i více svědků. Nikdy však svědků s agresory!!! Důležité je to, aby se agresoři nedozvěděli, kdo co vypověděl. Stejně tak je důležité zajistit, aby agresoři nevěděli, že vyšetřování probíhá.

Rozhovor s agresory Víme, že...sdělení faktů. Tento krok je vždy posledním ve vyšetřování. Musíme být na něj velmi dobře připraveni a mít dostatek informací. Velmi důležitý je moment překvapení. Využijeme k tomu výpovědi obětí a svědků.

Závěr, se kterými seznámíme zákonné zástupce (ŠPP porada).

3. Poté následuje **informace ZZ třídní učitel předává zprávu** rodičům obětí a rodičům agresorů³.
4. **Oznamujeme žákům** konkrétní, nepřípustné chování, které se vyskytlo.
5. Úplně stejně jsou informováni ostatní učitelé.
6. Po nějaké době je možné udělat schůzku, jak se daří pravidla dodržovat.

12. Krádeže a vandalismus

Krádež

Pojem krádeže

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho, a to za účelem si ji ponechat, používat ji apod.

Jde o protiprávní jednání, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho rodičům, zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

Prevence

Prevence je základ. TU ve spolupráci s pracovníky ŠPP volí programy primární prevence či specifické prevence, dle nastavení třídy. Pořádají se besedy, projekty, programy externích organizací, aby žáci byli srozuměni s pojmem krádež a jaké jsou dopady.

³ Zde je možné vytvořit Individuální výchovný plán (IVYP), př. Č. 1

Při krádeži žákem škola postupuje následovně

- Pedagogický pracovník o události sepiše stručný zápis s vyjádřením žáka a se svědky celé události. Informuje o celé události školního metodika prevence, výchovnou poradkyni, popřípadě ředitele školy a poskytne jim kopii zápisu.
- Škola vyrozumí písemně zákonného zástupce.
- V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte.
- Pedagog vede žáky k všímavosti vůči svému okolí (v případě, že budou svědky takového jednání - krádeže), aby ohlásili tuto skutečnost třídnímu učiteli, výchovnému poradci, školnímu metodiku prevence, řediteli školy, popřípadě jinému pedagogickému pracovníku školy.
- Krádež je také protiprávní jednání, může být kvalifikováno jako přestupek nebo jako trestný čin a takové jednání bude ve škole hodnoceno dle klasifikačního řádu.

Vandalismus

Pojem vandalismus

Vandalismus patří mezi jevy rizikové, škodlivé a jdoucí proti stávajícím společenským normám. Za vandalismus se považuje svévolné poškozování a ničení veřejného i soukromého majetku či podobných statků, které nepřinášejí pachateli žádné materiální obohacení.

Dle školního řádu žák nesmí vědomě ničit majetek školy či někoho jiného.

Prevence

Prevence je základ. TU ve spolupráci s pracovníky ŠPP volí programy primární prevence či specifické prevence, dle nastavení třídy. Pořádají se besedy, projekty, programy externích organizací, aby žáci byli srozuměni s pojmem vandalismus a jaké jsou dopady při takových činech.

Při vandalismu žákem škola postupuje následovně

- Při zjištění takového chování pedagogický pracovník konfrontuje žáka, o události sepiše stručný zápis s vyjádřením žáka a se svědky celé události. Informuje o celé události školního metodika prevence, výchovnou poradkyni, popřípadě vedení školy a poskytne jim kopii zápisu.
- Škola vyrozumí písemně zákonného zástupce.

- V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte, popřípadě Polici ČR.
- Pedagog vede žáky k všímavosti vůči svému okolí (v případě, že budou svědky takového jednání - vandalismu), aby ohlásili tuto skutečnost třídnímu učiteli, výchovnému poradci, školnímu metodikovi prevence, vedení školy, popřípadě jinému pedagogickému pracovníkovi školy.
- Žák (zákonní zástupce žáka) je povinen uhradit způsobenou škodu.
- Porušení školního řádu je hodnoceno dle klasifikačního řádu dle závažnosti.

Opora dle metodického pokynu č.21291/2010-28 – příloha 12 (krádež), příloha 10 (vandalismus)

13. Aktivní útočník ve škole

Pojem aktivní útočník (krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí)

V dnešní době se ve společnosti najdou lidé, kteří z různých důvodů mají potřebu ublížit lidem ve svém okolí nebo je i připravit o život. Jejich útok přichází nečekaně a je většinou velmi brutální a šokující. Ve škole může dojít ke krizové situaci spojené s ohrožením násilím z vnitřního či vnějšího prostředí.

Prevence

Základní prevencí v této oblasti je pořádat besedy a programy na téma násilí ve společnosti. Dále žáci musí být seznámeni, co v krizové situaci dělat a dle potřeb školy zajistit cvičné situace.

Postup při přítomnosti aktivního útočníka ve škole.

- Pokud není možnost bezpečného úniku, je potřeba zamknout vstupní dveře.
- Odstoupit od dveří, najít místo u stěn, lehnout si na zem.
- Zatáhnout závěsy.
- Vypnout všechnu techniku, ztlumit telefony na tichý režim.
- Kontaktovat Policii ČR (158, 112). Varovat ostatní.
- Zachovat klid a být potichu.
- Neotvírat dveře na vyzvání.
- Spolupracovat a poslouchat pokyny Policie ČR.
- V úkrytu vyčkat až na příchod Policie ČR.

Opora dle metodického pokynu č.21291/2010-28 – příloha 14 (krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí).

14 Nevhodné chování žáků při vyučování, které znemožňuje vzdělávání ostatních

V případě, že se žák chová při vyučování způsobem, který znemožňuje nebo narušuje vzdělávání ostatních žáků, škola může přistoupit k opatření, které takovému chování zamezí.

Musí však být takovému žákovi i nadále **umožněn přístup ke vzdělávání a bude nad ním zajištěn dohled**.

Učitel tedy **může** nevhodně se chovajícího žáka **vyločit** z vyučovací hodiny do **doby**, než se žák **ukázní** s tím, že bude pod dohledem a bude se dále vzdělávat (např. pod vedením jiného pedagoga nebo na základě zadané samostatné práce pod dohledem jiného zaměstnance školy, který bude zletilý a bude se školou v pracovně-právním vztahu).

Takové opatření nebude mít sankční, ale organizační charakter (čímž není vyloučen postih žáka za dané chování zákonným kázeňským opatřením, např. důtkou třídního učitele), nebude upírat žákovi právo na vzdělávání, resp. možnost plnit svou povinnou školní docházku (žák bude vzděláván v souladu s ŠVP a **stanoveným rozvrhem** hodin, nikoli však společně se třídou, ale samostatně), bude reagovat na konkrétní chování žáka a situaci ve třídě (žáka nelze odkázat na samostatnou práci „preventivně“, vyloučit ho předem z účasti na školním výletu apod.), bude omezeno na dobu nezpůsobilosti žáka ke vzdělávání v kolektivu a bude mít výslovnou oporu ve školním řádu.

Za uvedených podmínek je dočasné „vyloučení“ žáka z vyučování přípustné, tj. neodporující právu žáka na vzdělávání ani povinnosti školy toto vzdělávání poskytovat.

Pokud žákovo chování a jednání ohrožuje bezpečnost a zdraví jeho, ostatních žáků nebo jiných osob, je škola povinna zajistit takovému žákovi neodkladnou lékařskou péči (a uvědomit o tom zákonného zástupce žáka).

Dle konkrétních okolností je třeba přivolat i orgán Policie ČR apod.

„Metodického pokynu MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy“, čj. 37 014/2005-25.

25. Záškoláctví

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka při vyučování. Může dojít k: záškoláctví s vědomím rodičů (skryté záškoláctví), záškoláctví s klamáním rodičů, útěky ze školy (svévolné opuštění školy), odmítání školy.

Školní docházku eviduje třídní učitel. V případě podezření ze záškoláctví postupuje dle školního a klasifikačního řádu.

Prevence

Základem prevence je žáky seznámit se školním a klasifikačním řádem, s pravidly, jaká jsou ve škole nastavena.

Podezření na záškoláctví:

- Školní docházku eviduje třídní učitel. Při podezření na záškoláctví informuje školního metodika prevence, výchovnou poradkyni, popřípadě vedení školy.
- Se žákem je proveden rozhovor, který je zapsán a uložen.
- Neprodleně jsou informováni zákonní zástupci, kteří jsou pozváni na jednání do školy.
- Z jednání se zákonnými zástupci je sepsán zápis a dále jsou dle závažnosti informovány další instituce (OSPOS, Policie ČR).

Opora dle metodického pokynu č.21291/2010-28 – příloha 11 (záškoláctví)

26. Rizikové sexuální chování, homofobie

a. Pojem rizikové sexuální chování, homofobie

- Rizikové sexuální chování může negativně ovlivňovat jedince, který se ho dopouští, a to jak v čase, kdy se odehrává, tak i v budoucnosti. Rizikové sexuální chování se především týká předčasného začátku pohlavního života, vysoké frekvenci pohlavních styků, náhodných známostí, promiskuity, prostitučního chování, prezentování erotických materiálů na internet apod.
- Homofobie zahrnuje postoje a chování vyjadřující nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou.

b. Prevence

Prevence je základ. TU ve spolupráci s pracovníky ŠPP volí programy primární prevence či specifické prevence, dle nastavení třídy. Pořádají se besedy, projekty, programy externích organizací, aby žáci byli srozuměni s pojmem sexuální orientace, homofobie a sexuální rizikové chování.

c. Postup při zjištění rizikového sexuálního chování

- Při zjištění takového chování pedagogický pracovník citlivě se žákem promluví, o události sepíše stručný zápis s vyjádřením žáka a informuje o celé události školního metodika prevence, výchovnou poradkyni, popřípadě vedení školy a poskytne jim kopii zápisu.
- Škola vyrozumí zákonného zástupce.
- V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte, popřípadě Polici ČR.
- Pedagog vede žáky k všímavosti vůči svému okolí a citlivému chování. Nastaví ve třídě preventivní programy v rámci této problematiky.

Opora dle metodického pokynu č.21291/2010-28 – příloha 18 (homofobie), příloha č. 18 (rizikové sexuální chování).

17. Rasismus, extremismus, xenofobie, antisemitismus

a. Pojem rasismus, extremismus, xenofobie, antisemitismus

Za extrémistické chování lze považovat takové chování, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ. Může se jednat o rasistické chování, xenofobii, antisemitské jednání, extremismus (pravicový, levicový, etnicko – regionální, enviromentální).

Vzhledem k závažnosti tohoto tématu pedagog (většinou třídní učitel) neprodleně zajistí bezpečnost případné oběti. Dále oznámí skutečnost zákonným zástupcům oběti i agresora a postupuje dle preventivního plánu proti šikaně.

b. Prevence

Prevence je základ. TU ve spolupráci s pracovníky ŠPP volí programy primární prevence či specifické prevence, dle nastavení třídy. Pořádají se besedy, projekty, programy externích organizací, aby žáci byli srozuměni se základními pojmy v této oblasti a jaké jsou dopady při takových činech.

c. Postup při podezření na extrémistické jednání

- Při zjištění takového chování pedagogický pracovník konfrontuje žáka, o události sepíše stručný zápis s vyjádřením žáka a se svědky celé události. Informuje o celé události školního metodika prevence, výchovnou poradkyni, popřípadě vedení školy a poskytne jim kopii zápisu.
- Škola vyrozumí písemně zákonného zástupce.
- V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte, popřípadě Policii ČR.
- Pedagog vede žáky k všímavosti vůči svému okolí (v případě, že budou svědky takového jednání), aby ohlásili tuto skutečnost třídnímu učiteli, výchovnému poradci, školnímu metodiku prevence, vedení školy, popřípadě jinému pedagogickému pracovníku školy.
- Porušení školního řádu je hodnoceno dle klasifikačního řádu dle závažnosti.

18. Spektrum poruch příjmu potravy, sebepoškozování

a. Pojem porucha příjmu potravy, sebepoškozování

- Pod pojmem poruch příjmy potravy zahrnujeme poruchy: Mentální anorexie, mentální bulimie a jejich kombinace, psychogenní přejídání, ztráta zájmu o jídlo, obrácená anorexie, požívání nestravitelných látek, patologická fixace na konzumaci zdravé výživy). Jedná se o psychické problémy, kdy dítě není schopno se běžně stravovat. U mentální anorexie se především jedná o úmyslné snižování tělesné hmotnosti. U mentální bulimie se jedná o opakované přejídání, spojené s přehnanou kontrolou tělesné hmotnosti a následném zvracení apod.
- Sebeпоškozování je komplexní autoagresivní chování., které na rozdíl od sebevraždy nemá fatální následky. Často se jedná o upozornování, řešení stresu apod.

b. Prevence

Prevence je základ. TU ve spolupráci s pracovníky ŠPP volí programy primární prevence či specifické prevence, dle nastavení třídy. Pořádají se besedy, projekty, programy externích organizací, aby žáci byli srozuměni se základními pojmy v této oblasti a jaké jsou dopady při takových činech.

c. Postup při podezření na poruchy příjmu potravy

- Pedagog informuje o podezření pracovníky školního poradenského pracoviště, vedení školy.
- Po projednání situace proběhne se žákem rozhovor, který se písemně zaznamená.
- S celou situací pedagog s pracovníkem školního preventivního týmu seznámí zákonné zástupce formou osobního jednání, z kterého bude pořízen zápis.
- Pedagogové předají kontakty na odborná pracoviště.
- V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte.

d. Postup při podezření na sebepoškozování:

- Pedagog informuje o podezření školní metodičku prevence a výchovnou poradkyni.
- Po projednání situace proběhne se žákem rozhovor, který se písemně zaznamená.
- S celou situací pedagog se školní metodičkou prevence a výchovnou poradkyní seznámí zákonné zástupce formou osobního jednání, z kterého bude pořízen zápis.
- Pedagogové předají kontakty na odborná pracoviště.
- V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte.

19. Syndrom týraného dítěte – CAN, domácí násilí

a. Pojem týrané dítě – syndrom CAN, domácí násilí

- Syndrom CAN - jde o jakoukoliv formu týrání, zneužívání a zanedbávání dětí. Dítě nejčastěji poškozují jeho rodiče a další členové rodiny.
- Domácí násilí řadíme mezi typy rizikového chování, které mohou ohrozit zdravý vývoj žáků a mít nepřiměřené dopady na chování žáků. Násilí, které se odehrává v rodině, se může projevat v chování žáka a může být jedním z důvodů dalších forem rizikového chování. (záškoláctví, sebepoškozování apod.)

b. Prevence

Prevence je základ. TU ve spolupráci s pracovníky ŠPP volí programy primární prevence či specifické prevence, dle nastavení třídy. Pořádají se besedy, projekty, programy externích organizací, aby žáci byli

srozumění s tím, že není v pořádku, když jim někdo ubližuje, či dělá věci, které se jim nelíbí. Dát jim kontakty, kam se můžou obrátit a podpořit je.

c. S podezřením na syndrom CAN či domácí násilí se postupuje následovně

- Pedagog informuje o podezření školní metodičku prevence, výchovnou poradkyni, vedení školy.
- Pedagog sepíše protokol o stopách týrání.
- Naváže se žákem osobní kontakt a vyhotoví zápis z rozhovoru se žákem.
- Při potvrzení syndromu CAN informuje pedagog, členy ŠPP, vedení školy a orgán sociálně právní ochrany dítěte. Celou záležitost v ohledu na citlivost nešíří dále.
- Pedagog informuje se členem ŠPP na osobní schůzce zákonné zástupce.
- Pedagog předá dítěti i zákonným zástupcům kontakty na odborná pracoviště.

20. Psychická krize, duševní onemocnění žáka

a. Pojem psychická krize, duševní onemocnění žáka

Psychická krize bývá reakcí člověka na náročnou životní situaci, na nějakou dramatickou změnu. Bývá provázena negativními emocemi. Stanovení samotné diagnózy duševního onemocnění u dětí je složitý proces a je nutné, aby situaci řešil odborník. Může se jednat o poruchy chování, poruchy autistického spektra, úzkostné poruchy, deprese, fobie, schizofrenie apod.

b. Prevence

Prevence je základ. TU ve spolupráci s pracovníky ŠPP volí programy primární prevence či specifické prevence, dle nastavení třídy. Pořádají se besedy, projekty, programy externích organizací, aby žáci byli srozuměni s problematikou. Nutné je, žákům ve škole poskytnout bezpečné prostředí.

c. S podezřením na psychickou krizi či obtíže postupujeme následovně:

- Pedagog informuje o podezření školní metodičku prevence, výchovnou poradkyni, vedení školy.
- Naváže se žákem osobní kontakt a vyhotoví zápis z rozhovoru se žákem.
- Při potvrzení podezření neprodleně pedagog informuje, členy ŠPP, vedení školy a orgán sociálně právní ochrany dítěte. Celou záležitost s ohledem na citlivost nešíří dále.
- Pedagog informuje s členem ŠPP na osobní schůzce zákonné zástupce.

- Pedagog předá dítěti i zákonným zástupcům kontakty na odborná pracoviště.

21. Hazardní hraní, netolismus

a. Pojem Hazardní hraní, netolismus

- Hazardní hraní či hráčství lze označit jakékoliv jednání, které vyžaduje nevratné investice s vidinou zisku založeného na náhodě nebo nejistém výsledku.
- Pojmem netolismus označujeme závislost na tzv. virtuálních drogách, mezi které můžeme řadit: počítačové hry, sociální sítě, internetové služby, mobilní telefony apod.

b. Prevence

Prevence je základ. TU ve spolupráci s pracovníky ŠPP volí programy primární prevence či specifické prevence, dle nastavení třídy. Pořádají se besedy, projekty, programy externích organizací, aby žáci byli srozuměni s problematikou. Přípravovat pro žáky aktivity pohybové, herní bez použití IT techniky.

c. Řešení při podezření ze závislosti

- Pedagog informuje o podezření školní metodičku prevence, výchovnou poradkyni, vedení školy.
- Naváže se žákem osobní kontakt a vyhotoví zápis z rozhovoru se žákem.
- Při potvrzení podezření neprodleně pedagog informuje, členy ŠPT, vedení školy.
- Pedagog informuje s členem ŠPT na osobní schůzce zákonné zástupce.
- Pedagog předá dítěti i zákonným zástupcům kontakty na odborná pracoviště.

22. Příslušnost k subkulturám, náboženská hnutí

a. Pojem subkultury, náboženská hnutí

- Subkultury jsou přirozenou součástí života dospívajících, inklinace k nim se tedy začíná výrazně projevat od cca 13. roku života. Může se jednat o anarchismus, emo, gothic, hip-hop, punk, ska a další.
- Náboženská hnutí můžeme chápat jako sekty. Pod pojmem sekta rozumíme v kontextu primární prevence rizikového chování určitou ohraničenou sociální skupinu, jejíž členové sdílejí ideologický koncept, jehož prostřednictvím se skupina vymezuje vůči svému okolí, a dochází při tom k postupné sociální izolaci, manipulaci a ztrátě soukromí.

b. Prevence

Prevence je základ. TU ve spolupráci s pracovníky ŠPP volí programy primární prevence či specifické prevence, dle nastavení třídy. Pořádají se besedy, projekty, programy externích organizací, aby žáci byli srozuměni s problematikou.

23. Řešení v případě úmrtí žáka školy

Co je potřeba udělat v případě přijetí informace o úmrtí žáka školy:

Kontakt s rodičem (zákonným zástupcem):

- ověření informace (pokud zprávu škole nesdělil přímo zákonný zástupce)
- vyjádření soustrasti
- nabídka pomoci, zda jako škola můžeme pro rodiče něco udělat
- sdělit rodičům, že o úmrtí budou informováni pedagogové školy i spolužáci žáka
- požádat rodiče, zda budou souhlasit s rituálem loučení, použití fotografií, vytvoření pietního místa
- dát rodičům případně čas na rozmyšlení, domluvit si termín dalšího kontaktu na upřesnění podrobností
- domluvit se, jaké informace může učitel sdělit spolužákům, zda může stručně elektronicky informovat i rodiče žáků
- poprosit rodiče, aby školu informovali o termínu pohřbu
- nabídnout kontakt na podpůrné organizace pro pozůstalé
- účast zasažené rodiny vyjadřuje vždy i vedení školy

Kontakt se třídou:

- informaci o úmrtí dítěte sdělit co nejdříve, aby se zabránilo šíření fám a dezinformací
- informaci o úmrtí nemusí žákům nutně sdělovat pouze třídní učitel, může využít podpory pracovníků školního poradenského pracoviště

- pedagog sděluje pouze jasná a stručná fakta a informace, na kterých se domluvil s pozůstalými rodiči
- pokud rodiče zatím nesouhlasili se sdělováním bližších podrobností, je třída informována pouze o úmrtí spolužáka
- především u mladších dětí se snažit při sdělování informace volit vhodná slova – smrt, zemřel, pohřeb, vyvarovat se eufemismům jako odešel, spí...
- pedagog je připraven, že ne na všechny dotazy dětí bude umět odpovědět
- důležité je sdílení pocitů s dětmi, ujištění, že každý reaguje jinak a žádná reakce není špatná (možno mít nachystané piktogramy, karty emocí, dětské knihy o smrti)
- je normální, že i pedagog truchlí a dává najevo vlastní emoce
- upozornění na změnu režimu následujících dní, hodin (žádné testy, prostor pro sdílení, respektování pocitů žáků)
- nabídnutí rituálu loučení, společných aktivit na zpracování dané skutečnosti (vytvoření pietního místa, malování obrázků, psaní vzkazů na tabuli, dopisů, zapalování svíček, u starších dětí možno zapálit virtuální svíčku a vytvořit virtuální vzpomínku). Jednu malou aktivitu je vhodné udělat hned v první hodině, další pouze naplánovat, domluvit se na nich s žáky
- nabídnutí služeb školního psychologa, upřesnění umístění kontaktů krizové intervence, vyvěšení Desatera pro truchlící děti⁴

Kontakt s pedagogickým sborem:

- po ověření informace o úmrtí svolává vedení školy rychlou poradou pedagogického sboru (daného úseku)
- na této poradě by neměl chybět třídní učitel zemřelého žáka, školní psycholog, metodik prevence, zástupce vychovatelů
- učitelé a další pracovníci se na poradě dozvídají dostupné ověřené informace o úmrtí žáka školy
- upřesňuje se role jednotlivých aktérů řešení situace
- je stanoven pedagog pro komunikaci s pozůstalými rodiči (třídní učitel, školní psycholog,...)
- pedagogům je nabídnuta podpora, oni sami se potřebují vyrovnat s úmrtím žáka, jsou situací zasaženi
- na nástěnku jsou umístěny kontakty na organizace zajišťující metodickou i psychologickou pomoc, zajišťuje pedagogům dostupné metodické materiály k tématu smrti

⁴ <https://www.jinejsvet.cz/dwn.php?ID=7>

- domlouvají se podrobnosti procesu truchlení, vzpomínání, loučení, vybírá se vhodné pietní místo, jeho vznik je však podmíněn souhlasem rodičů zemřelého dítěte
- domluva, zda a jakou formou informovat rodiče žáků (záleží na konkrétní situaci a souhlasu pozůstalých rodičů)
- upozornění na možné dotazy ze strany rodičů, respektování soukromí pozůstalé rodiny
- pedagogové musí být připraveni, že situace zasáhne celou školní komunitu, i děti z jiných tříd budou mít potřebu situaci sdílet, mluvit o smrti
- organizační zajištění výuky – případné změny v rozvrhu třídního učitele, aby byl se svou třídou, zvážení třídnických hodin v ostatních třídách
- domluvení dalšího termínu setkání se sdílením zkušeností a upřesněním účasti na pohřbu

Role jednotlivých aktérů

Třídní učitel:

- obvykle jako první kontaktuje pozůstalé rodiče a citlivě domlouvá podrobnosti předání informací ostatním a případného rituálu loučení
- informuje vedení školy (daného úseku)
- se školním preventivním týmem konzultuje formu předání informace třídě, rozhoduje se, zda informaci dětem sdělí sám, nebo v tandemu s dalším pedagogem
- ve třídě případně organizuje rituál loučení
- monitoruje situaci, sdílí s dětmi jejich emoce
- je v kontaktu se školním psychologem (ošetření vlastních emocí, konzultace reakcí dětí)
- zvažuje účast na pohřbu, ve spolupráci s kolegy řeší s rodinou případnou účast spolužáků či předání vzpomínkových drobností
- po pohřbu řeší vyklizení věcí zemřelého žáka a jejich předání rodině
- nezapomíná na ošetření vlastních pocitů, nebojí se požádat o podporu, sám je truchlící

Školní psycholog:

- poskytuje konzultace pedagogům, jak s dětmi o smrti žáka školy hovořit, jak vést rozhovor s pozůstalými rodiči
- v případě zájmu doprovází pedagogy do tříd a podílí se na sdělení informace žákům
- na žádost třídního učitele může převzít i emotivně vypjatou komunikaci s pozůstalým rodičem
- poskytuje podporu truchlícím pedagogům

- v případě potřeby poskytuje intervenci spolužákům zemřelého žáka

Metodik prevence:

- poskytuje učitelům materiály, jak s dětmi mluvit o smrti
- předává vyučujícím kontakty na neziskové organizace, které se nabízejí metodickou podporu a intervenci v případě úmrtí žáka školy, popřípadě tyto organizace sám kontaktuje

Vedení školy:

- vyvěšení černé vlajky
- svolání a informování pedagogického sboru
- snaha o zabránění šíření pochybností, fám
- řešení organizačních záležitostí (změny rozvrhu, účast na pohřbu)
- organizační zajištění pietního místa z hlediska BOZP
- vyjádření soustrasti rodině
- koordinace činnosti jednotlivých pedagogů

Ostatní pedagogové:

- řídí se pokyny vedení školy
- informují žáky školy o úmrtí spolužáka a vytvoření pietního místa
- nabízejí žákům podporu, případně pomoc školního psychologa
- zvažují účast na pohřbu
- nebojí se požádat o pomoc, sami jsou truchlící

24. Sebevražedné jednání

a. Pojem suicidium

- záměrný a sebepoškozující akt, při němž si osoba, která se ho dopouští, nemůže být jista, zda jej přežije. (Koutek a Kocourková, 2003)

- Dva klíčové znaky sebevražedného jednání:

- dobrovolný a vědomý úmysl ukončit život
- cílevědomost jednání vedoucího ke smrti (proto například člověk, který v psychotické atace vyskočí z okna ve snaze „zachránit se“ před halucinovaným nebezpečím, sebevrahem není –

v takovém případě mluvíme o sebezabití)

Rizikové faktory

- schizofrenie a psychotické poruchy (též toxická psychóza)
- poruchy osobnosti (zejména emočně nestabilní)
- poruchy nálady (při těžké depresi je sebevražda 5x častější než u běžné populace)
- neurotické poruchy (zvláště akutní reakce na stres a posttraumatická stresová porucha)
- sebevražedný pokus v osobní anamnéze
- sebevražda v rodinné historii či mezi blízkými přáteli
- nevyléčitelné onemocnění či tělesný handicap
- závislost (psychoaktivní látky, gambling, sebepoškozování apod.)
- mužské pohlaví (zvláště v kombinaci s vyšším věkem, osamělostí, nezaměstnaností a závislostí)
- stáří (zvláště v kombinaci s následky různých onemocnění, ztrátou sociálních vztahů a osamělostí)

Stupně sebevražedného jednání

I. Presuicidální syndrom

Co mohu pozorovat:

- typické tunelovité vidění, kdy se emoce zaměřují jedním směrem – dominuje zoufalství, beznaděj, strach, bezmoc apod.
 - proti sobě zaměřená agresivita, rostoucí hněv zaměřený na sebe
 - pocity selhání, viny, studu za své jednání, svou osobu
- * naléhavé sebevražedné fantazie => fantazie o úlevě a osvobození se od utrpení začínají být stále lákavější a příjemnější, sebevražda se ukazuje jako jediné použitelné řešení

II. Sebevražedné myšlenky

Co mohu pozorovat:

Intenzivnější myšlenky typu „raději bych tu nebyl“ – dítě se jimi zabývá převážnou část svého času. Může je považovat za své vlastní (součást svého já), ale někdy mohou být vnímány jako něco cizího, čeho se nemohou zbavit.

III. Sebevražedné tendence

Co mohu pozorovat:

Myšlenky na smrt dostávají jasné obrysy a směřují k realizaci, typickým příkladem

je postupné budování plánu sebevraždy (často má člověk dopředu pečlivě připraven celý scénář své sebevraždy – datum, někdy i přesný čas, místo, technický způsob provedení apod.).

IV. Sebevražedný pokus

- častěji jde o „měkké“ metody (intoxikace – často léky v kombinaci s alkoholem, pořezání se žiletkou apod.)
- sebevražedné pokusy bývají mnohdy opakované

b. Prevence

Prevence je základ.

Nespecifická prevence:

- třídnické hodiny, komunitní kruh
- práce s emocemi (Jak poznám, že mi není dobře? Co mě tíží, co mi pomáhá?)
- práce s pravidly
- podpora bezpečí a dobrých vztahů (přístup k žákům každého učitele, konfliktní situace řešit hned, otevřeně komunikovat)

Specifická prevence:

- o tématu sebevražd otevřeně mluvit, otevírat téma – mluvit o tom jako o možném řešení, ale nezvratném, fatálním
- dávat prostor pro otázky, myšlenky a postoje spojené s tématem sebevražd
- mluvit o stresových situacích
- učit děti, jak zvládat stresové situace
- otevřeně komunikovat a spolupracovat se zákonnými zástupci
- nabídka pomoci a podpory – kam se můžu obrátit

c. Co mám dělat, když se mi žák svěří, že chce spáchat sebevraždu

- nutno zhodnotit situaci, s žákem dále komunikovat, zjistit, jestli už o tom s někým mluvil, zjistit, jak o tom přemýšlel, co má v plánu
- rozhovor může provést školní psycholog (členové ŠPP)
 - dítě vyslechnout, uznat, že to má těžké, nabídnout mu podporu, situaci a důvody dítěte nezlehčovat a nesrovnávat s někým jiným
 - dítěti neslibovat, že to nikomu neřeknu – mám oznamovací povinnost – tuto povinnost vysvětlit - ve většině případů se dítě svěří proto, že hledá pomoc
 - zkuste společně hledat zdroje – na koho se dítě může ve svém okolí obrátit, s kým může své potíže probrat, jaké organizace mu mohou pomoci
 - dítěti nabídnout podporu ŠPP, kontakt na krizovou linku, zajistit další práci s dítětem
 - situaci oznámit zákonným zástupcům – doporučit odbornou pomoc (psychiatr, klinický psycholog, příp. pediatr)
 - situaci konzultovat s OSPOD

POKUD BYSTE SE OCITLI V SITUACI, KDY MUSÍTE VÉST ROZHOVOR S DÍTĚTEM SE SUICIDIÁLNÍMI TENDENCEMI:

- vnímejte informace, ale především emoce
- zkuste vytvořit prostor pro jiné alternativy (možnosti) – udržet naději, rozšiřujte tunelové vidění
- zmapujte plán – jaké kroky už podnikl, abyste mohli vyloučit už započatý sebevražedný pokus (např. pokud zjistíte, že spolykal nějaké prášky - volat RZS)
- pokud dítě uvádí sebevražedné myšlenky – ptejte se: jak často je má, co je jejich obsahem, co je spouštěčem (kontext situace)
- pokud dítě popisuje plán sebevraždy (co a jak chce provést, příp. kdy...) – zjistit, co pro to už udělal, co od toho očekává a jak by to šlo naplnit jinak - rozšíření možností, které dítě nemusí vidět
- rozhovor by měl směřovat k domluvě o odložení nebo o kontaktování odborníků v případě znovu objevení tendencí – předáme kontakty
- o situaci bezodkladně informujeme zákonného zástupce – dle vyhodnocení situace a průběhu rozhovoru lze trvat i na vyzvednutí dítěte ve škole
- informujeme OSPOD

POKUD ZJISTÍME ZAPOČATÝ SEBEVRAŽEDNÝ POKUS (intoxikace, zranění), VOLÁME RYCHLOU ZÁCHRANNOU SLUŽBU.

- ⇒ při rozrušení zajistíme základní zklidnění
- ⇒ poskytujeme první pomoc
- ⇒ informujeme zákonné zástupce, informujeme OSPOD
- ⇒ zajistíme péči sami pro sebe - krizová linka, psycholog

d. Co mám dělat, když mi někdo oznámí, že chce někdo spáchat sebevraždu

- zjistit, co o celé situaci dotyčný ví, s kým o tom mluvil, jaké kroky podnikl
- podpořit dítě oznamovatele – poděkovat za oznámení, vysvětlit další kroky, předat kontakty na krizovou linku, doporučit ŠPP, zůstat s ním v kontaktu
- lze prodiskutovat, co bude oznamovatel (dítě) dělat, pokud ho bude dítě se sebevražednými tendencemi opět kontaktovat (odkazovat na odbornou pomoc, krizovou linku, nabídnout aplikaci nepanikar.eu)
- vysvětlit oznamovací povinnost
- informovat zákonné zástupce dítěte se sebevražednými tendencemi
- kontaktovat OSPOD nebo Policii ČR – dle situace
- při ohrožení života volat RZS

Kontakty na poradenská zařízení

-Toxikologické informační středisko (TIS)**: 224 91 92 93, 224 91 54 02

Zdravotnická záchranná služba**: 155

Policie ČR**: 158

OSPOD Praha 1**: Mgr. Hana Vitnerová (hana.vitnerova@praha1.cz), 221 097 353

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna**: poradna@kppp.cz, 222 322 624

-Linka bezpečí**: 116 111 (zdarma)

-Linka první psychické pomoci**: 116 123

-Dětské krizové centrum**: 241 484 149

- Rodičovská linka – pro všechny dospělé, kteří mají starost o děti, telefon 606 021 021.

Veselá škola – církevní základní škola a základní umělecká škola
Soukenická 1088/10, Nové Město, 110 00 Praha 1
IČO: 45246726, telefon: 242 481 656, www.veselaskola.cz

- Informace k šikaně na internetu: www.e-bezpeci.cz www.internethelpline.cz

www.minimalizacesikany.cz